

TOMASZ STĘPNIEWSKI
Instytut Nauk Politycznych
i Spraw Międzynarodowych KUL

SPRAWOZDANIE
Z MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
„ROSJA PUTINA – UKRAINA – EUROPA:
GEOPOLITYKA, BEZPIECZEŃSTWO, GOSPODARKA”
(Lublin, 31 marca 2014 r.)

W dniu 31 marca 2014 r. w auli Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”. Spotkanie zostało zorganizowane przez Katedrę Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Ukraiński Katolicki Uniwersytet we Lwowie (Ukraina), we współpracy z Fundacją Konrada Adenauera w Polsce (Konrad-Adenauer-Stiftung) i Fundacją Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

W spotkaniu akademickim wzięli udział pracownicy naukowcy z: Katedry Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu we Lwowie (Ukraina), Berdiańskiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego (Ukraina), Centrum Badań Politycznych Uniwersytetu Iwana Franki we Lwowie (Ukraina), Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” (Ukraina) oraz Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Wprowadzenie do tematyki konferencji wygłosił współorganizator tego spotkania naukowego dr Tomasz Stępniewski (drugim współorganizatorem był dr Andrzej Szabaciuk). Następnie, konferencję otworzył prof. Stanisław Wójcik – dyrektor Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, który podkreślił znaczenie podejmowanej tematyki przede wszystkim dla problematyki bezpieczeństwa międzynarodowego, ale również – dla studen-

tów kierunku: bezpieczeństwo narodowe, które to studia prowadzone są przez Instytut Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL.

W czasie konferencji przeanalizowane zostały: sytuacja międzynarodowa Ukrainy w kontekście aneksji Krymu przez Rosję oraz reakcja ze strony Europy (przede wszystkim zaś – Unii Europejskiej). Ponadto, w czasie spotkania podejmowano próby odniesienia się do przyszłych stosunków Unii Europejskiej i Federacji Rosyjskiej, mając na uwadze złożoność relacji Ukrainy i Rosji. Istotną rolę w kształtowaniu polityki wschodniej Unii Europejskiej odgrywają dwa państwa członkowskie – Niemcy i Polska.

Prelegenci w czasie swoich wystąpień nie tylko zwracali uwagę na kwestie geopolityczne, ale również podejmowali próby ukazania konsekwencji działań Rosji na płaszczyźnie bezpieczeństwa dla państw zarówno Europy Środkowo-Wschodniej, jak też obszaru poradzieckiego. Wskazywali także na następstwa tych działań w innych sferach stosunków międzynarodowych w Europie Środkowo-Wschodniej i na obszarze poradzieckim: na płaszczyznach gospodarczej, energetycznej oraz społeczno-kulturowej. Zwrócono również uwagę na ekonomizację polityki wschodniej Unii Europejskiej (szczególnie podkreślał ten fakt prof. Klaus Ziemer), która wynika z coraz większej zależności energetycznej i ekonomicznej (inwestycje rosyjskie w różnych sektorach gospodarek poszczególnych państw Wspólnoty) zachodzącej między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Federacją Rosyjską. Ponadto, sankcje nałożone przez Unię Europejską na Federację Rosyjską są bronią obusieczną. Ich skutki odczuwane są nie tylko przez adresata – Federację Rosyjską, ale także przez państwa Unii Europejskiej. Olbrzymi rynek rosyjski jest postrzegany jako szczególnie ważny dla niemieckich przedsiębiorstw. Dodatkowo, podjęta została próba zdiagnozowania możliwości uniezależnienia energetycznego Europy Środkowo-Wschodniej od surowców rosyjskich, w kontekście dynamiki zjawisk i procesów, jakie zachodzą na tym obszarze. Mowa była o dywersyfikacji dróg tranzytu ropy i gazu na rynek Unii Europejskiej, a także o rewolucji, jeśli chodzi o wydobywanie i transport surowców energetycznych – gaz z łupków oraz technologia LNG.

Cele konferencji zostały zrealizowane przez przeanalizowanie warunków bezpieczeństwa Europy Wschodniej, która poddawana jest coraz większej presji ze strony Rosji Putina. Wskazano również na potencjalne kierunki rozwoju sytuacji na obszarze poradzieckim, zwłaszcza odniesiono się do wojny Rosji z Gruzją i następstw tych wydarzeń dla sytuacji na obszarze tak poradzieckim, jak i euroatlantyckim. Wydarzenia te stanowią wyzwanie nie tylko dla państw, ale również dla organizacji międzynarodowych, takich jak Unia Europejska i NATO. Warto dodać, że seminarium było wynikiem współpracy naukowej z Ukraińskim Katolickim Uniwersytetem we Lwowie (Ukraina). Studenci kierunku: bezpieczeństwo narodowe, politologii i stosunków międzynarodowych z Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL mieli okazję zapoznać się z sytuacją na wschodzie Europy dzięki relacjom naocznych świadków wydarzeń – mieszkańców Ukrainy. Wyrażamy nadzieję, że współpraca naukowa z partnerami ukraińskimi będzie kontynuowana w przyszłości. Natomiast owocem tego spotkania naukowego jest zeszyt tematyczny „Rocznika Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12(2014), z. 5: Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka (Lublin 2014), pod

redakcją dra hab. Tomasza Stępniewskiego, dra hab. Andrzeja Gila, dra Andrzeja Szabaciuka i dr Anny Visvizi¹.

PROGRAM MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

ROSJA PUTINA – UKRAINA – EUROPA:
GEOPOLITYKA, BEZPIECZEŃSTWO, GOSPODARKA
31 marca 2014 r. (poniedziałek)

Miejsce: Budynek Instytutu Nauk Politycznych
i Spraw Międzynarodowych KUL
ul. Droga Męczenników Majdanka 70, Aula DMMII-134, I piętro

Otwarcie seminarium:

Prof. Stanisław Wójcik – dyrektor Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL

Prelegenci

Prof. Klaus Ziemer – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Ukraina – Rosja – Europa i kryzys krymski: perspektywa Niemiec

Prof. Ihor Skoczylas – Ukraiński Katolicki Uniwersytet we Lwowie, Ukraina
Doświadczenie Majdanu bis. Świadectwo uczestnika

Prof. Andrzej Gil – kierownik Katedry Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL
Krym i Rosja – połączenie czy zabór?

Dr Yuriy Fedoryk – Berdiański Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny, Ukraina
Ukraina Wschodnia pod naporem Rosji. Relacja naocznego świadka

Dr Yuriy Hayduk – Centrum Badań Politycznych, Uniwersytet Iwana Franki we Lwowie, Ukraina
Stare/nowe mity w rosyjskiej propagandzie

Dr Yaropolk Tymkiv – Narodowy Uniwersytet „Politechnika Lwowska”, Ukraina
Ukraina i Unia Europejska: wzajemne oczekiwania

Dr Jarosław Kit – Ukraiński Katolicki Uniwersytet we Lwowie, Ukraina
Ukraina i Kaukaz pod parasolem gospodarczym Rosji

---

¹ Szerzej na ten temat zob.: T. STĘPNIWSKI, A. GIL, A. SZABACIUK, A. VISVIZI (red.), „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej”, 12 (2014), zeszyt 5, pt. „Rosja Putina – Ukraina – Europa: geopolityka, bezpieczeństwo, gospodarka”, Lublin 2014.

Dr Jarosław Kuśpit i dr Bartosz Józwick – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Wpływ kryzysu na gospodarkę Rosji – koniunktura gospodarcza i wymiana handlowa z zagranicą

Dr Andrzej Szabaciuk – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Czy Federacji Rosyjskiej grozi implozja?

Dr Tomasz Stępniewski – Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Krym – wyzwanie dla polityki wschodniej Unii Europejskiej

Organizacja:

Dr Tomasz Stępniewski, dr Andrzej Szabaciuk

TOMASZ STĘPNIEWSKI
Instytut Nauk Politycznych
i Spraw Międzynarodowych KUL

SPRAWOZDANIE Z SEMINARIUM NAUKOWEGO
„WOJNA ROSJI Z UKRAINĄ. WYZWANIA
DLA BEZPIECZEŃSTWA EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ”
(Warszawa, 10 marca 2015 r.)

W dniu 10 marca 2015 r. w sali konferencyjnej Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie odbyło się seminarium naukowe pt. „Wojna Rosji z Ukrainą. Wyzwania dla bezpieczeństwa Europy Środkowo-Wschodniej”. Spotkanie zostało zorganizowane przez Katedrę Studiów Wschodnich Instytutu Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Fundację Konrada Adenauera oraz Fundację Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. W konferencji wzięli aktywny udział pracownicy naukowcy z takich instytucji, jak: Instytut Nauk Politycznych i Spraw Międzynarodowych KUL, Instytut Ekonomii KUL, Uniwersytet Warszawski, Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie.

Słowo wprowadzające w tematykę konferencji skierował do zebranych prof. Ryszard Żelichowski – moderator seminarium naukowego. Słowo wstępne wygłosił natomiast